

Postzegelnieuws

PostNL

Marketing

3 januari 2022

Typisch Nederlands – schaatsen

SAMENVATTING

Uitgifte: **Typisch Nederlands - schaatsen**

Uitgiftedatum: 3 januari 2022

Verschijningsvorm: vel met 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen

Artikelnummer: 420163

Ontwerp: Claire Bedon en Edwin van Praet (Total Design), Amsterdam

UITGIFTE

PostNL brengt op 3 januari 2022 het postzegelvel **Typisch Nederlands - schaatsen** uit. De uitgifte is de 1e van dit jaar in de serie Typisch Nederlands. De meerjarige serie is in 2022 gewijd aan 5 sporten waarin Nederlanders uitblinken. Op de 6 gelijke postzegels staat de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland. Het ontwerp van **Typisch Nederlands - schaatsen** is van de hand van grafisch ontwerper Claire Bedon en creative director Edwin van Praet, van Total Design uit Amsterdam. In de serie verschijnen later dit jaar nog postzegels over de typisch Nederlandse sporten hockey (21 maart), wielrennen (4 april), zeilen (9 mei) en voetbal (15 augustus).

ONDERWERP

Nederland is een schaatsland. Dat is al eeuwen zo, wat we onder meer kunnen zien op de beroemde schilderijen van Hendrick Avercamp (1585-1634). We leren het van jongs af aan en houden het tot op hoge leeftijd vol. Bij de eerste tekenen van vorst gaan de Friese doorlopers, noren, kunstschaatsen, krabbertjes en hockeyschaatsen al uit het vet. Het enthousiasme bereikt een hoogtepunt wanneer de weerman of -vrouw speculeert of een Elfstedentocht dit jaar misschien tot de mogelijkheden behoort. Ijsmeesters en rayonhoofden staan dan ook in hoog aanzien. Niet voor niets is de schaatsport typisch Nederlands. Diep geworteld in de ziel van het land, zo stelt de Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond (KNSB) uit 1882. Bij die bond zijn honderden schaatsverenigingen aangesloten, vaak ook van een even respectabele leeftijd. We doen het bijna allemaal, van inlineskaten, kunstrijden, lange- en kortebaanschaatsen tot marathon, schoonrijden, shorttrack en toerschaatsen op natuurijs (als het vriest). Nergens ter wereld zijn er zo veel overdekte ijsbanen als in Nederland. Nederland behoort in de schaatsport dan ook tot de wereldtop. Jaap Eden was in 1893 de eerste Nederlandse wereldkampioen (en in 1895 en 1896). Na hem volgde een stoet aan goudenmedaillewinnaars en Olympische helden als Yvonne van Gennip, Stien Kaiser, Atje Keulen-Deelstra, Sven Kramer, Ids Postma, Rintje Ritsma, Patrick Roest, Gianni Romme, Ard Schenk, Hein Vergeer, Kees Verkerk, Ireen Wüst en nog vele, vele anderen.

ONTWERP

Op de postzegels van het postzegelvel **Typisch Nederlands - schaatsen** staat een illustratie van een schaatser in actie die een bocht inzet door het rechterbeen over het linkerbeen te plaatsen. In de achtergrond lopen 4 brede lijnen in een ovale vorm, als symbool voor de typische plattegrond van een ijsbaan. Onderaan elke postzegel staat een witte strook met daarin de sorteerhaak, het jaartal 2022, de landsaanduiding Nederland en de waarde aanduiding 1. In de strook lopen de voorste punten van beide klapschaatsen door. Bovenaan iedere postzegel staat het beeldmerk van de serie **Typisch Nederlands**, met links en rechts een gevouwen Nederlandse wimpel. Op de velrand links

wordt de illustratie herhaald, maar dan uitvergroet. Op de 2 tabs rechts loopt de dominante kleur rood door. Op de bovenste velrand is opnieuw het logo van **Typisch Nederlands** afgebeeld, op de onderste velrand staat een korte toelichtende tekst.

TYPOGRAFIE

Voor de tekst op de postzegels en op het postzegelvel zijn de letters Nexa Thin en Nexa Rust (Svet Simov, Fontfabric, 2012) gebruikt.

ONTWERPER

De postzegels voor 2022 uit de meerjarige serie **Typisch Nederlands** zijn opnieuw ontworpen door Total Design uit Amsterdam. Aan de ontwerpfase ging weer een uitgebreid onderzoek vooraf, dit keer naar typisch Nederlandse sporten.

Oud-Hollands versus populair

“We hebben naar 2 soorten sporten gekeken”, zegt Edwin van Praet, creative director bij Total Design. “Enerzijds oud-Hollandse sporten, vaak verbonden aan een bepaalde regio. Denk aan klootschieten, beugelen, kaatsen of fierljeppen. Anderzijds sporten met een grote aantrekkingskracht op het Nederlandse publiek. Sporten die verbonden zijn met onze cultuur, met water en met veel beoefenaars: voetbal, hockey, paardrijden, zwemmen, korfbal, zeilen, golf, enzovoort. Vaak zijn het sporten waar wij Nederlanders goed in zijn, waar we internationaal aan de top staan. Op basis van die eerste selectie hebben we moodboards gemaakt, een verzameling foto’s en afbeeldingen om de sfeer te bepalen. Vervolgens zijn we gaan schetsen.”

Stijlen

Claire Bedon is grafisch ontwerper bij Total Design en heeft samen met Van Praet de postzegels van 2022 voor de serie **Typisch Nederlands** ontworpen. Voor Bedon, een geboren en getogen Française, was de kennismaking met de Nederlandse sporten een openbaring. “Van de meeste oud-Hollandse sporten had ik nog nooit gehoord. En schaatsen bestaat in Frankrijk als sport nauwelijks, maar hier is het enorm populair.” Bedon maakte schetsen in allerlei ontwerpstijlen: fotografisch, grafisch, illustratief en combinaties ervan. “We hebben bijvoorbeeld sporters geportretteerd, herkenbaar en onherkenbaar. Met de focus op de dynamiek wanneer sporters hun lichaam draaien om de inspanning te leveren. Verder keken we naar wat er gebeurt als je de hoofdrol geeft aan de objecten die een sport kenmerken: de bal, de stick, de boot of bijvoorbeeld de fiets. Ook zijn schetsen gemaakt waarin de lijnen op sportvelden als symbool dienen om snel de sport te kunnen herkennen. Tijdens onze presentatie reageerde PostNL enthousiast op het lijnenspel, in combinatie met een illustratieve aanpak van de sporters. Samen hebben we vervolgens de keuze gemaakt van 5 populaire sporten waarin Nederlanders excelleren, ook internationaal: schaatsen, hockey, wielrennen, zeilen en voetbal.”

Diversiteit

De sfeer van de postzegels **Typisch Nederlands - schaatsen** wordt bepaald door de stevige kleur rood in de achtergrond, met als contrastkleuren blauw (gezicht, schaatspak, schaatsen), oranje (capuchon, schaatspak, schoenen) en lichtgrijs (bril). Van Praet: “De kleuren van de Nederlandse vlag keren in alle 5 de uitgiften van dit jaar terug. In de juiste volgorde: eerst rood, dan wit, dan blauw en tot slot 2 soorten oranje. Diversiteit was een belangrijk uitgangspunt. Er zijn in de serie 2 vrouwelijke sporters, 2 mannelijk en 1 neutraal – dat is de schaatser. De kleuren zijn ook gebruikt om de sporters neutraal weer te geven.”

Details toevoegen

In de uitwerking van de schaatser is veel aandacht besteed aan de typische beweging die deze sport kenmerkt. “We hebben gaandeweg steeds meer ‘power’ in die beweging gebracht”, aldus Bedon. “Als inspiratie zijn actiefoto’s gebruikt van sportfotografen. Daarbij kijk je naar de dynamiek van het lichaam, de kracht die het uitstraalt, de balans tijdens de inspanning. Ook van belang is dat de schaatser niet zweeft, hij of zij is in de postzegel verankerd. De schaatser in de voorgrond en de ijsbaan in de achtergrond zijn zo gepositioneerd dat er diepte ontstaat. Dat is versterkt door schaduwen toe te voegen, in de schaatsen, benen, borst en armen van de schaatser. Natuurlijke schaduwen waardoor het lichaam geloofwaardig wordt en je duidelijk merkt waar het licht vandaan komt.”

Details weglaten

Het toevoegen van schaduwen ging gepaard met het weglaten van overbodige details. “We wilden het zo minimalistisch mogelijk maken”, zegt Van Praet. “De essentie is de dynamiek en beweging. Ogen, neus en mond ontbreken in het gezicht, ook om te voorkomen dat je een relatie legt met een bepaalde kampioen. Schaats technisch moet het natuurlijk wel allemaal kloppen. Claire en ik hebben de illustraties steeds heen en weer gekeukt tot de houding en detaillering perfect waren. Tot je blij bent en het gevoel hebt: dit is het. Het eindresultaat is een schaatser van nu, met klapschaatsen, met een capuchon die aan het schaatspak vastzit. En met de allernieuwste schaatsbril: zonder montuur, met alleen pootjes.”

Kijker bepaalt

De sporter op de postzegel is volgens Bedon een wedstrijdschaatser, een echte kampioen. “Die schaatst op hoge snelheid de bocht in, is aan het racen, met de rechterarm los. De linkerarm zie je niet vanwege het perspectief, want de hand ligt op de rug. Je ziet nog wel net de rechterhand naar achteren steken. Dat was een van de lastigste onderdelen, om dat met zo weinig mogelijk middelen zo overtuigend mogelijk te illustreren. Welke afstand is dit? 500 meter? 10 kilometer? Dat mag de toeschouwer bepalen.”

In het stadion

Opvallend in het ontwerp is dat zowel de linker- als de rechterschaats een klein stukje uit het beeldvlak steekt en overloopt naar de witte strook onderaan de postzegel. “Het is maar een klein detail”, besluit Van Praet, “maar het versterkt de indruk dat de schaatser naar jou toekomt. Je bent betrokken bij de actie, je bent de fan die in het stadion zit en die de kampioen op zich af ziet schaatsen.”

Over de ontwerpers

Claire Bedon (Parijs, 1993) studeerde journalistiek aan de IICP in Parijs, gevolgd door fotografie, art direction en grafisch ontwerpen aan de École de Condé, eveneens in Parijs. Na haar afstuderen was zij als grafisch ontwerper actief voor uiteenlopende bureaus en opdrachtgevers, tot zij in 2020 aan de slag ging bij Total Design. Daar maakt zij inmiddels deel uit van het International Branding Team. Namens Total Design is zij curator voor LogoArchive, het account op Instagram met de collectie van alle belangrijke Nederlandse logo’s.

Edwin van Praet (Breda, 1971) studeerde grafisch en typografisch ontwerpen aan de Akademie voor Kunst en Vormgeving St.Joost in Breda. Na zijn afstuderen werkte hij 7

jaar als grafisch ontwerper voor Tel Design in Den Haag. In 2003 trad hij in dienst bij Total Identity/Total Design, eerst als senior designer en inmiddels als creative director. Van Praet maakt deel uit van het Branding Team bij Total Design. Voor zijn werken heeft hij vele prijzen gewonnen, in zowel nationale als internationale ontwerpcompetities. Eerder ontwierp Van Praet de postzegels **100 jaar luchtvaart** (2019) en de postzegels uit de serie **Typisch Nederlands** over Nederlandse gerechten (2020) en over de woningtypen en gevels die kenmerkend voor ons land zijn (2021).

Over het bureau

Total Design is niet alleen een naam, het beschrijft ook wat het bureau doet. De naam Total Design staat voor een integrale aanpak, die voor ieder project tot resultaatgerichte, verrassende en iconische oplossingen leidt. Total Design doet dat al sinds 1963, als een uniek creatief collectief. Met jong en ervaren talent uit verschillende disciplines. Strategen werken samen met developers en branding experts met storytellers, in een open playground, om gezamenlijk de doelstellingen van klanten te realiseren.

VERKOOP/ GELDIGHEID

De postzegels zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij het postkantoor in de Bruna-winkels en via www.postnl.nl/bijzondere-postzegels. De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op deze postzegels staat waarde aanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE GEGEVENS

Postzegelformaat	30 x 40 mm
Velformaat	170 x 122 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, zwart en oranje
Oplage	75.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 6 dezelfde ontwerpen
Ontwerp	Edwin van Praet en Claire Bedon (Total Design), Amsterdam
Drukkerij	Cartor Security Printers, Meaucé-La Loupe, Frankrijk
Artikelnummer	420163

COPYRIGHT

© 2022 Koninklijke PostNL BV

Silhouetten
© 2022 zijn auteursrechtelijk beschermd. Het is niet toegestaan deze afbeeldingen te kopiëren of te verspreiden in andere disciplines.

Ontwerpers: Total Design,
Claire Bedon, Edwin van Praet
Artikelnummer: 420163

8 714341 118530

